

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok X	Tarnów, piątek 10 grudnia 1937 r.	Nr. 50.
„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie”. (Bazyła 1897)	Nr. tel. 45. Konto P.K.O. 410288 Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W3 Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popoł. Rękopisów nie zwraca się.	TREŚĆ Donos Nr 2 Wyzwolenie Ziemi — naszym hasłem naszym Walka gospodarcza czy polityczna? Jubileusz 60-lecia tow. Włafa Götlera Uroczyste otwarcie budynku szkolnego im, pl. dra Ojzasa Thoma Służba pocztowa w okresie przedświątecznym Ulgi przy spłacie zaległości podatkowych Przetargi kahalne — Pomoc zimowa Ze sportu — Kronika i inne

Staraniem komitetu lokalnego org. syjon. w Tarnowie odbędzie się w piątek 10 bm. o godz. 7:30 w lokalu przy pl. Kazimierza 3 referat

Mgr. H. Spielmana n. t.: „Zagadnienia pauperyzacji ludności żyd. w” dnia 56

WSTĘP WOLNY DLA WSZYSTKICH

Donos Nr. 2

Historia z donosami kahalnymi nie jest nową. Donosy te są jedyną bronią pewnych grup w żydostwie. Bez skrupułów i z całą świadomością popełnionej łajdactwa zdążają pewne siły do upragnionego celu. Tym celem jest żłób kahalny.

Od roku pracował zarząd kahału w atmosferze spokoju. Ludność żydowska odczuliła z ulgą. Nareszcie przeszła gospodarka w ręce czyste i uczciwe. Koniec z NN. pozycjami, z machinacjami przy wnoszeniu ofert. Koniec z systemem protekcyjnym. Zarząd kahału pracował w najlepszych warunkach — bo rosły rzesze biednych Żydów zalegających przy kahalnej, czekających na pomoc i wsparcie. I jakkolwiek też byłaby krytyka gospodarki kahalnej — jedno jednak nie ulega wątpliwości, że pod względem uczciwości i sumienności, ludzkiego traktowania biednych, bezstronnego ustosunkowania się do wszystkich spraw kahalnych — jest obecny zarząd a w szczególności kierownictwo obecnego zarządu kahalnego bez zarzutu.

Nie czas zresztą jeszcze na dokładną ocenę działalności obecnego zarządu kahalnego. Za krótki bowiem okres czasu minął dopiero od ostatnich rządów komisarycznych, które zniszczyły doszczętnie gospodarkę kahalną, tak, że powoli tylko posuwać się może naprzód gruntowna sanacja tej gospodarki.

Ale są pewne siły żydowskie, którym to wszystko się nie podoba. Te siły — to nie część żydostwa. To nawet nie poważniejsza grupa żydostwa. A przede wszystkim to nie ortodoksyja, na którą się tak często rzuca odpowiedzialność na wybrki niektórych indywiduów. Te siły — to ci, którzy tuczyć się chcą grozem publicznym, to kilku lub co najwyżej kilkunastu polityków, kiedyś otwarcie grasujących w ulicy żydowskiej i a dziś dobrze zakonspirowanych w swej kreciej robocie — zdążającej do zainstalowania w Gminie żydowskiej rządów komisarycznych, na które czekają z utęsknieniem.

Rozpoczęła się więc seria donosów. Obójne kto je wnoszą. Podpis donosiela jest bez znaczenia. Podaje się nazwisko ortodoksy, by rzucić podejrzenie na ortodoksję. Jakoś spókoj w ulicy żydowskiej. Żydzi się wzajemnie nie kłócą. I syjoniści z ortodoksją żyją w zgodzie. Taka atmosfera zgody nie każdemu jest na rękę — a w każdym razie nie naszym zawodowym politykom, układającym donosy w jakimś tam szynku za pośrednictwem i dyktantem kogoś, który dobrze i na pewno nie szczegółami za tok czynności w kahalie utężył. Wedle treści tych donosów odnosi się wrażenie, że ten informator, dostarczający szczegółowych dat, donosi, ciemolom zaczął się gdzieś bardzo blisko... i ma możliwość wyszukiwania coraz to nowych „grzechów” obecnego zarządu kahalnego.

Dlatego należy być ostrożnym z rzucaniem podejrzeń w stronę jakiegokolwiek odłamu żydostwa tarnowskiego. Żadne bowiem ze stronnictw politycznych ani żadna z grup

religijnych nie życzy sobie komisarza w kahal — trudno by też dziś było skłonić kogoś z najmniejszą choćby iskierką odpowiedzialności społecznej, by odważył się przyłożyć rękę do usunięcia obecnego zarządu kahalnego.

Puszczono w ruch maszynę donosielską. Działu to kilku osóbiscie... zupełnie osobicie zainteresowanych indywiduów, które per fas et nefas zdążają do swego celu.

Nie pomaga. donos Nr 1 — od czegoż jest donos Nr 2 jeszcze bardziej oszczerczy, bardziej wstrętny. Nie znamy jeszcze dokładnie szczegółów donosu Nr 2, ale podobno jest jeszcze ohydniejszy od donosu Nr 1. I znówu tak skonstruowano ten donos, by rzucić podejrzenie na kogoś, który mógłby być niezadowolonym z załatwienia ofert. Ale ten donos Nr 2 utwierdza nas w przekonaniu, że donosiela szukać należy nie wśród ortodoksji nie mającej nic wspólnego z tymi oszczerczymi machinacjami — ani wśród tych, którzy wnieśli ostatnio oferty do kahału, ale szukać go należy bliżej... całkiem blisko.

Rzeczą będzie obecnego zarządu kahalnego sprawę tę dokładnie wyjaśnić, bo ujawnienie właściwego donosiela jest konieczne dla dobra Gminy Żydowskiej.

Przystąpię jako spółnik

z współpracą kapitałem 15 — 20.000 złotych do istniejącego albo nowego przedsiębiorstwa handlowego lub wytwórn.

Szczegółowe propozycje w Admin. Tygodnika Żydowskiego pod „Współpraca”.

„SUKNO” M. BALSAM
TARNÓW, WĄDEWA 34

polecą na sezon jesienny i zimowy najmodniejsze materiały białe na ubiory męskie i damskie po cenach fabrycznych

Podziękowanie

Z okazji 60-lecia moich urodzin towarzysze i przyjaciele moi złożyli mi wyraz przyjaźni i sympatii, przekraczając znacznie moje skromne zasługi dla świętego ideału naszego.

Zechcą więc moi towarzysze i przyjaciele łaskawie przyjąć moje najserdeczniejsze podziękowanie za złożone mi życzenia, a w szczególności dziękuję Zarządowi Gminy Wyzwolenowej Żydowskiej, Rabinatowi, Egzekutywie org. Mizrahi w Krakowie, Komitetowi Jubileuszowemu, org. Mizrahi, Organizacji Syjonistycznej, redakcji Tygodnika Żydowskiego, Stow. Kupców i Przemysłowców, komisji Keren Hajesod, komisji Keren Kajemet, org. młodzieży mizrachistycznej Tora w Awo, Towarzystwu Eskontowemu, Związku Kredytowemu, Nowej Synagodzie, Ż.T.G.S. Samson, Stow. Żebulun, Zarządowi i gronu nauczycielskiemu szkoły „Jabne”, Przedszkolu „Jabne”, Bet Hamidrassowi Mizrahi, Bet Hamidrassowi Talmud Tora i Stow. „Gakah”.

Wolf Götler

a oszczędności składaj w Powszechnym Banku Związkowym na książeczki wkładek imienne lub na okaziciela gwarantując bezwzględną tajemnicę wkładu. Wkład płatne na każde ządanie lub za wypowiedzeniem w centrali i oddziałach. Oprocentowanie od 5 proc. do 5 i pół proc. rocznie.

BANK DEWIZOWY

Powszechny Bank Związkowy w Polsce SA

Warszawa — Bielsko — Cieszyń — Drohobycz — Gdynia — Kraków — Lwów — Przemyśl — Stanisławów
ODDZIAŁ W TARNOWIE, WAŁOWA 12

10. XII. 1937 — 10. I. 1938

Miesiąc Biało-Niebieskiej Puszczy Keren Rajemet Leisrael

Wyzwolenie Ziemi — naczelnym hasłem naszym

Na gruntach Keren Rajemet Leisrael żyje dziś 4500 dusz. Dotychczas założono na gruntach KKL 110 osad rolniczych, 53 obor, zw robotniczych, 18 dzielnic przedmiejskich 50 przedsiębiorstw przemysłowych, 2 stacje doświadczalne, 80 szkół, 5 farm szkolnych, Uniwersytet, Technikum, synagogi, zakłady użyteczności publicznej, szpitale.

Z funduszy H. R. L. nabyto dotąd 375 000 dułomów ziemi — osuszone bagno w 53 miejscowościach — nawodniono 57 osiedli — zalesiono 2 200 000 drzew.

I to wszystko z tych groszowych datków ofiarowanych na rzecz KKL, wrzucanych do skarbonki zbiorczych. Z tych groszy powstają te pozycje narodowe w Erec Israel, stanowiące wieńczącą własność narodu. Są one fundamentem naszego dzieła państwowego.

Uszychniemy, zapytany niedawno jak w nasz stan posiadania ziemi w Palestynie odrzekł: „dziewięćdziesiąt trzy i pół proc. ziemi znajduje się w nieżydowskich rękach. Te cyfry są za mało wymowne”. A na pytanie, czy w tej chwili istnieje jakaś możliwość nabycia ziemi odrzekł: „Nie stawiałem mi bezustannie pytania: „Czy w tej chwili istnieje możliwość nabycia ziemi? Leż: „Czy w tej chwili jest dość pieniędzy w kasie KKL, aby wykorzystać istniejące możliwości. Bo to jest najistotniejsze pytanie. Na jedną jeszcze rzecz zwrócić uwagę Uszychni: „Wiele rezolucji uchwaliliśmy przeciw spekulantom, liczne artykuły ogłaszaliśmy w prasie, napiętnowaliśmy ich, odseparowaliśmy się od nich i nic nie pomogło. Teraz jednak spekulant ustąpił sam, gdy sytuacja stała się niepowściągliwa i wolne pole się otworzyło przed KKL. Nasz Fundusz został na posterunku. Żadna najcięższa nawet sytuacja nie jest w stanie go zniszczyć, bo jego praca służy narodowi i przyszłości! Odszedł spekulant a został Keren Rajemet.

Alle Keren Rajemet czeka na ofiarność najszerszych mas żydowskich. Czeką na syjonistów, sympatyków i tych wszystkich, których wzrok skierowany jest ku Palestynie jako ostatniej desce ratunku.

A jaką datkę odpowiedzą Żydzi? Odpowiedz znaleźć w wykazach miesięcznych K. K. L.

Rumienimy się ze wstydu, gdy przeglądając sprawozdania z miesięcznych akcyj opróżniania puszek biało-niebieskich.

Gdyby choć każdy Żyd, który się prze-

cież tak cieszy, gdy czyta o bohaterstwie naszych chłalców w Erec Israel albo którzy palą, gdy słyszą o ofiarach w Jiszuwie, poświęcił choć 5 groszy dziennie na rzecz K. K. L. bodaj 2 grosze dziennie, a dochoz K. K. L. byłby dziesięciokrotnie większe — a możliwości nabycia ziemi i budowania nowych pozycji byłoby tylekroć większe.

Musimy zmienić to ustosunkowanie się nasze do tego podstawowego funduszu naszego dzieła państwowego — do KKL. Na terenie pracy na rzecz KKL. niema różnic frakcyjnych, niema walk ideowych, budujemy nas w Erec poświęcając swe życie i waleń wzywając. A my tu w Góluście co poświęcamy?

Przeglądając wyniki akcyj zbiorczych na rzecz KKL — a przekonanie się, że wielu — bardzo wielu nie poświęca nawet 5 groszy dziennie.

Ten stan chcemy zmienić. Chcemy pobudzić Żydów tarnowskich do spełnienia obowiązku wobec Erec Israel.

W tym celu proklamowaliśmy miesiąc „Białej Puszczy” — która stała się symbolem naszego Funduszu Narodowego. Do pracy stała cała młodzież syjonistyczna wszelkich frakcyj. Odezwali się domy żydowskie

Dlaczego zapomina się o biało-niebieskiej puszcze Ż.F.N.?

Czy syjonista spełnia swój obowiązek wobec Żydowskiego Funduszu Narodowego?

Z małymi wyjątkami — nie! Wyniki pracy na Keren Rajemet Leisrael w Tarnowie są znikome. Przeglądając wykazy miesięczne podające groszowe zawartości puszek biało-niebieskich musimy stwierdzić brak zrozumienia dla tego najważniejszego instrumentu naszego wyzwolenia.

Na onegdajszą konferencję Keren Rajemet Leisrael we Lwowie, omówił rabin dr J. Lewin, przewodniczący dyrektorium K. K. L. we Lwowie, przyczyny spadku wpływów K. K. L.

Spadek ten zdaniem rab. J. Lewina nie obciąża winą szerokiach mas żydowska, lecz spowodowany został brakiem entuzjazmu w naszych własnych szeregach.

A znany poeta i pisarz hebrajski Natan Bystrycki delegat centrali jerozolimskiej w mowie wygłoszonej na tej konferencji podkreślił, że „jeśli znowu po tysiącach uszylnym upragnione słowo Państwo Żydow-

L.2011/37

Tarnów, dnia 9 grudnia 1937.

Zarząd Gminy Wyzn. Żyd. w Tarnowie
rozpisuje

ponowny przetarg na dzierżawę łaźni
w Tarnowie, przy placu Dożywocie

na czas od 1-go stycznia 1938 do 31-go grudnia 1938 włącznie.

Oferty w kopertach zapieczętowanych z oznaczeniem przedmiotu dzierżawy składać należy do dnia 15 grudnia 1937 włącznie w kancelarii Gminy Żydowskiej w Tarnowie, przy ul. Nowej Nr. 10 do godz. 9-13, gdzie można również przeglądać warunki dzierżawy.

Dr Mieczysław Menderop
przewodniczący

i zaopiarując skarbonkę biało-niebieską K. K. L. Żydzi! Pamiętajcie, że z Waszych groszowych datków buduje się Wielkie Dzieło w Erec Israel — buduje się tam dom dla Narodu żydowskiego.

Kilka groszy dziennie a przyczynicie się do Wyzwolenia Ziemi dla całego Narodu.

Bardziej wierni naukom naszych medyków, którzy nakazali nam „בנינו חתן לארץ”.

Dr A Chomet

skie nie jako abstrakcję, ale realny fakt, głoszący przez najpotężniejszy naród świata, to jest to zasługa realistów, jakie zdolaliśmy wyzaczarować na ziemi państwowości.

„Nie powinniśmy jednak i nie wolno nam zapominać o wola Bystryckiego że w tym Państwie Żydowskim nikt nam ziemi nie da za darmo, będziemy musieli wywalczyć ją w dalszym ciągu, by stworzyć nowe tereny osiedlenia dla dalszych rzecz chłalców.”

A te realia, te ziemię, naszą państwową wykupujemy przy pomocy funduszy powstających z groszowych datków na rzecz KKL.

Z groszy wrzucanych do puszek K. K. L. powstaje Fundusz Narodowy — główne narzędzie naszej walki o wyzwolenie ziemi w Erec Israel.

Niechaj każdy szklewice, każdy sympatyk syjonizmu wrzuci 5 groszy dziennie do puszek K. K. L. — a potroimy wpływy K. K. L. w Tarnowie.

Wydatki minimalny. Na taką ofiarę stać chyba każdego szklewicę.

Walka gospodarcza czy polityczna?

Na łamach „Hejntu” b. poseł A. Harglas omawia akcję przesiedlenia kupców poznańskich na inne dzielnice Polski celem wyrugowania Żydów z handlu. W artykule tym czytamy m. in.:

Gdyby nowi ci emigranci z zachodu pracowali spokojnie w swych warsztatach, w sklepach, gdyby konkuroowali z miejscowymi kupcami i rzemieślnikami swoimi zdolnościami, kapitałem i wysiłkiem — nikt nie mógłby mieć nic przeciw im. Ale w rzeczywistości, którzy byłby mniej zdolni i mniejsze mieliby szczęście, musieliby ustąpić i zostawić swe placówki innym, zdolniejszym, którzy zostaliby na miejscu i wzmochniliby swe pozycje. Gdyby politycy, którzy są nowymi, lepsze metody handlowe lub wiadomości fachowe — to miejscowy element mógłby się czegoś od nich nauczyć. Można też zrozumieć, że miejscowa ludność chrześcijańska ich popiera i chętnie u nich kupuje niż u Żydów. Kupiec żydowski musiałby się liczyć z tym faktem i musiałby konkurować niższymi cenami, lepszą jakością towaru lub lepszą obsługą. Można zrozumieć i to, że odołne organizacje poznańskie popierają swych emigrantów kredytami, poradami fachowymi i pośrednictwem handlowym. Żydowskie kupcy i rzemieślnicy musieliby również stworzyć dla siebie źródła kredytowe, kooperatywy i organizacje pośrednie, aby nie ulec w tej walce konkurencyjnej. Wszystko to jest dopuszczalne i nikt nie przeciw temu nic nie może.

Alle niestety — cała ta naturalna i rozsądna walka ekonomiczna, z której może tylko korzystać społeczeństwo, stała się w nas walką polityczną p. n. c. Żydów. Nowi emigranci nie konkurują pracą, cenami lub zdolnościami. Opierają się na antysemityzmie. Na propagandzie antyżydowskiej. Nawołują do eskcesów, ustawiają pikietę przy sklepach swych konkurentów żydowskich, ogłaszają „czarne listy” tych osób, które kupują u Żydów, a swego konkurenta żydowskiego usługują w gwałtownie, zachowują się tak, jak gdyby zrobili jakościowo gorzej i zadowalają się tak, jak gdyby zrobili jakościowo lepiej, sprzedając mu towar za droższą cenę. Zachowują się jak „patrici”, którzy składają ofiarę na sprawy polskie i pragną by ich traktowano jak bohaterów. Rzecz jasna, że między

tymi kupcami są wyjątki — dobrzy, uczciwi, dzielni kupcy i rzemieślnicy — ale większość postępuje tak, jak podaliśmy wyżej.

A teraz następuje to, co właściwie nie jest do puszczenia. Wspomniana organizacja poznańska i jej ławcy na Kresach, w Kongresowej i Małopolskiej wśch. otrzymują kredyt z banków państwowych. Niedawno temu czytaliśmy, że pewien bank państwowy wyraża zgodę na zaliczenie nowych przedsięwzięcia dla zniszczenia starych, bo ich właściciele są Żydami. Taką polityką bankowa jest niemądra i niedopuszczalna. Niedopuszczalna dlatego, ponieważ bank państwowy nie chwyciła swe kapitały ze źródeł państwowych, z podatków, płaconych również przez Żydów. Nie mądra bo niszczy się dobrego, pewnego kupca i niszczy się w ten sposób skarbiec państwa. Odrochod, a popiera się nowych awanturników, których zdolność kredytowa stoi narażone pod wielkim znakiem zapytania.

A jaki jest efekt? Już piszą z różnych stron, że nawet ludność chrześcijańska niechętnie kupuje u tych nowych kupców i rzemieślników z powodu wyższych cen i gorszej jakości towarów. Z różnych miast i miasteczek donoszą, iż nowi „specjaliści” pozbawiają bankrutą, że już skusomowali to, co otrzymali z owej centrali poznańskiej i już konsumują to, co otrzymali z banków państwowych. Dopóki placów fabrykantów dla zniszczenia starych, bo ich właściciele są Żydami. Taką polityką bankowa jest niemądra i niedopuszczalna. Niedopuszczalna dlatego, ponieważ bank państwowy nie chwyciła swe kapitały ze źródeł państwowych, z podatków, płaconych również przez Żydów. Nie mądra bo niszczy się dobrego, pewnego kupca i niszczy się w ten sposób skarbiec państwa. Odrochod, a popiera się nowych awanturników, których zdolność kredytowa stoi narażone pod wielkim znakiem zapytania.

FACHOWA FIRMA RADIOWA

WILHELM GRUSCHOW

Tarnów, Krakowska 1 — Tel. 39

Jedyny na terenie Tarnowa autoryzowany warsztat naprawy aparatów radiowych.

Aparaty PHILIPSA podlegające gwarancji naprawiamy BEZPŁATNIE.

Jubileusz 60-lecia tow. Wolfa Götzlera

Jubileusz 60-lecia tow. Wolfa Götzlera odbił się silnym echem wśród całej ludności żydowskiej, a w szczególności wśród sekcji syjonistycznych naszego miasta. Ze wszystkich prawie stron napływały do jubilatów gratulacje i życzenia dalszej owocnej pracy dla ideałów, którym holduje i którym poświęcał swój cały pracowity żywot.

Wyrazem zasługi i popularności jubilatów były liczne delegacje kilkunastu organizacji, związków i stowarzyszeń, w których tow. Götzler rozwinął intensywną działalność — które to delegacje zjawiały się w mieszkaniu jubilatów i złożyły mu w sobotę 4 bm. serdeczne życzenia z okazji 60-lecia urodzin.

Punktem kulminacyjnym jubileuszu był jednak bankiet, urządzony z tej okazji przez komitet jubileuszowy przy org. Mizrahi w lokalu stow. kupców i przemysłowców.

Przy pięknie i suto zastawionych stołach zasiadli reprezentanci całego szeregu organizacji i związków, w tym współpracownicy i przyjaciele jubilatów, którzy przybyli aby złożyć dowód uznania i życliwości dla jubilatów.

Zaślad przewodniczący komitetu jubileuszowego tow. Ch. S. Korn. Następnie chóór młodzieży mizrachistycznej odpiewał kilka pieśni, po czym uczeń szkoły „Jabne” Blumenkranz zapalił świeczki chanukowe, a drugi uczeń tejże szkoły Apfelbaum deklamował wiersz okolicznościowy, zaś dalszy uczeń szkoły „Jabne” Klein wygłosił przemówienie okolicznościowe w języku hebrajskim. W czasie bankietu wygłoszono cały szereg toastów. I tak imieniem org. Mizrahi przemówił tow. Ch. Kurz, imieniem komitetu lokalnego org. syjonistycznej — prezes dr A. Chomet, imieniem gminy wyznaniowej żydowskiej — dr W. Schenkel, zarządcy szkoły „Jabne” — I. Kohn, stow. kupców i przemysłowców — mgr H. Spielman, Bóniczy Talmud Torá — J. Finkelstein, Torá w Aawoda — P. Burzyński, Geirre Mizrahi — J. Glas, komitej Żydowskiego Funduszu Narodowego — Seiwel, Burza, Burzyńska, Chasid Mizrahi — Glanz, Haszomer Hadati — Mánz, grona nauczycielskiego szkoły „Jabne” — Leibel, ZTGS. Samson — dr Seidenberg, Ponadto przemawiali pp. Sz. Silberstein, Dawid Seiden i Ch. A. Blumberg.

Wszystcy mówcy naświetlali działalność jubilatów, podkreślając jego wielkie zasługi dla odnośnych instytucji, oraz złożyli mu serdeczne życzenia długich lat pracy społecznej i szczęścia osobistego.

W końcu wygłosił dłuższe przemówienie jubilat. Do głębi wzruszony dziękował wszystkim za życzliwe słowa, wypowiedziane pod jego adresem, a następnie w ogólnym zarysie nakreślił swoją drogę życiową i główne etapy i zasady ideowe swej pracy społecznej, przy czym podał też kilka charakterystycznych epizodów z swej pracy.

Odpiewaniem Hatikwy został zakończony po północy w podniosłym nastroju jubileuszowy ten bankiet.

W Panu Wolfowi Götzlerowi składamy serdeczne życzenia z okazji 60-lecia urodzin.
Israelowej Schenkwilowej

ברכותיה הכבדות לך זאב וזאב ירבוך השנים
יבך יצחק גורדר

Podziękowanie

W Panu Dru. Żyd. Szpit. Drowi SCHIPPEROWI, Drowi BLOCH-MERZOWIE za szczególne przeprowadzenie operacji ślepej kieszki u naszej córki Heleny Handgriff, Drowi BIENENSTOCKOWI za trafną diagnozę, oraz wszystkim Lekarzom i Siostram szpitala a zwłaszcza Anieli, Frydzy i Guści za troskliwą opiekę, serdecznie dziękują

HANDGRIFOWIE

PRACOWNIA GORSETÓW

Gizy Leibówny

Tarnów, pl. Sobieskiego 3, II p., m. 2

poleca opaski ortopedyczno-brązowe, prosto trzymaczce, gorsety, całosci, na pierśniki w modnych i wygodnych fasonach.

Specjaln: Opaski higieniczne. Ceny niskie

przyprawa do kawy w kostkach

oznacza zawsze jednakową
dawkę a więc zawsze ten
sam doskonały smak!

Uroczyste otwarcie budynku im. dra Ojzasa Thona

W niedzielę, 4 bm. odbyło się otwarcie budynku szkolnego im. dra Ojzasa Thona w pięknie udekorowanej sali przy ul. Topolew przy udziale przedstawicieli kuratorium szkolnego p. dyr. Machalskiego, zarządu miejskiego p. ławnika Batista, gminy wyznaniowej żydowskiej tow. Wolfa Götzlera, egzekutywy org. syjon. w Krakowie i gimnazjum hebrajskiego w Krakowie p. prof. Szmulewicza, komitetu lokalnego org. syjonistycznej prezesa dra Chometa, oraz przedstawicieli frakcji organizacji syjonistycznych, oraz związków społecznych i licznych gości. Rodzina b. dra Ojzasa Thona była reprezentowana przez p. drową Thonową i dr. Nelę Thon-Rostową.

Zaślad dyrektor p. dr Rosenbush, który po przywitaniu gości wymieniał zasady, na których opiera się szkolnictwo hebrajskie „Safa Berura”. Następnie przemówił p. prof. Szmulewicz z Krakowa, który podkreślił związek między szkolnictwem hebrajskim a duchem dra Thona, oraz złożył życzenia pomyślnego rozwoju imieniu egzekutywy syjonistycznej w Krakowie i gimnazjum hebrajskiego w Krakowie.

Po deklamacji ucznia III kl. gimn. Blonda i po okolicznościowym przemówieniu hebrajskim ucznia VIII kl. gimn. Flaua, wygłosił dłuższe przemówienie prezes zarządu tow. dr W. Schenkel który wyłuszczył cele i kierunek szkół „Safa Berura” w obliczu obecnej sytuacji ludności żyd. w Polsce, oraz wyraził podziękowanie społeczeństwu żydowskiemu w Tarnowie za umożliwienie nabycia tego budynku, co umożliwiło rozszerzenie ram tychże szkół.

Następnie chóór gimnazjalny odpiewał hymn państwowy i Hatikwę, po czym p. dyr. Machalski złożył imieniem kuratorium szkolnego życzenia pomyślnego rozwoju.

Sluzba pocztowa w okresie przedświątecznym

W związku ze zwiększonym ruchem pocztowym w okresie przedświątecznym, godzinny urzędów w głównym urzędzie pocztowym w służbie nadawczej przedłużono będą do godziny 19-tej, od dnia 15. XII. br. do dnia 22. XII. br., oraz w dniu 30 i 31 XII. br.

Zarząd Poczty zwraca jednak uwagę P.T. Publiczności, by we własnym interesie nadawała przysyłki świąteczne do dnia 22 grudnia br. włącznie, gdyż przysyłki pocztowe, a zwłaszcza paczki nadane po 22 grudnia br., mogą nie dojść do rąk adresatów przed świętami. Bolego Narodzenia z powodu trudności transportowych.

W dniu 24 grudnia 1937 r. w kancelarii urzędu służba trwać będzie do godziny 13-tej. Służba zewnętrzna dla publiczności i okienka nadawcze i oddawcze czynne będą w dniu 24 grudnia br. do godziny 16-tej. Służba doręczeń w tym dniu wykonywana będzie dwurzowo. Wydawania paczek żywnościowych po godzinie 16-tej do godziny 19-tej odbywać się będzie w magazynie (dojście od podwórz). Doręczenia przesyłek pocztowych i protestowanie weksli bez zmian.

W dniu 25 grudnia br. pocztowa służba zewnętrzna dla publiczności, oraz służba doręczeń przesyłek pocztowych usiąją w zupełności. Wyjątek w tym dniu w służbie doręczeń stanowią przysyłki pocztowe, (Wydawanie awizowanych przesyłek pocztowych w magazynie).

W dniu 26 grudnia br. odbywać się będzie normalna służba od godziny 9-tej do 11-tej, w głównym urzędzie pocztowym, oraz jednorazowe doręczenie wszystkich przesyłek pocztowych.

Godziny urzędowe w telegrafii i w telefonie pozostają bez zmian.

Na Fundusz Obrony Narodowej, Podoficerowie tarnowskiego pułku złożyli na ręce p. starosty Syski kwotę zł 208-— na rzecz F. O. N.

ZAKOPANE
Pensjonat dla dzieci i młodzieży
Drowej Rdele BLOCHOWEJ
„OPIEKA”
Stoneczne pokoje, piękna willa w Białem, blisko terenu narciarskiego, tary, sporty, wychowawczo kwalifikowane, instruktor narciarski, wykwalifikowane utrzymanie. Tel. 1557. Droga do Białego willa Kampanula. Zgłoszenia: Kraków ul. Starowińska 22. Tel. 172-11 do dnia 15 bm. Zakopane. Droga do Białego willa KAM. PANULA. Tel. 1557 od dnia 16 bm.

W sprawie zakupu gruntów w Palestynie

Z uwagi na fakt, że ostatnio nieśledzących osób rozwija na terenie Polski propagandę za zakupem gruntów w Palestynie, a istnieje podejrzenie, że nie zawsze zajmują się tą sprawą jednostki, względnie towarzystwa odpowiedzialne, zwraca Agencja Żydowska w Jerozolimie uwagę, że we wszystkich sprawach, związanych z zakupem gruntów w Palestynie za pośrednictwem towarzystw lub jednostek nieznanych, należy dla informacji zasięgać opinii Agencji Żydowskiej w Jerozolimie (Jewish Agency for Palestine, Jerusalem, P. O. B. 92).

Ulgi przy przyśpłacie zaległości podatkowych

Z dniem 31-go marca r. 1938 upływa termin odroczenia zaległości podatkowych, objętych ulgami na podstawie rozporządzenia ministra skarbu z dnia 15 kwietnia 1935 roku o ulgach w spłacie zaległości podatkowych.

Bezwzględnie po upływie tego terminu, a więc z dniem 1 kwietnia 1938 roku, urzędy skarbowe przystąpią do przymusowego ściągania tych z pośród odroczonej zaległości, które nie zostały zlikwidowane w okresie odroczenia.

W związku z tym przypomina się, że ta część zaległości odroczonej do dnia 31 marca 1938 roku, która pozostanie nieuregulowana po zastosowaniu umorzeń, przewidzianych powołanym rozporządzeniem, może być spłacona w okresie odroczenia na bardzo dogodnych warunkach, gdyż wpłaty dokonane do dnia 31 marca 1938 roku na poczet tych zaległości, w stosunku 150 proc. (np. wpłata 100 zł. pokrywa 150 zł. zaległości), ponadto zaś powodują umorzenie odsetek przypadających od uszczuplonej w ten sposób zaległości aż po dzień wpłaty.

Zaznaczyć przy tym należy, że wpłaty te mogą być dokonywane obligacjami 6 proc. pożyczki wewnętrznej (Narodowej) oraz 5 proc. pożyczki konwersyjnej z r. 1924.

Pierwszorzęd. salon Krawiectwa damskiego SUSSEK TARNÓW

PRACOWNIA KRAKOWSKA 23, przyjmuje do wykonania PŁASZCZKI I KOSTJUMY z własnej lub dostarczonej materii według najnowszych modeli.

Na składzie gotowe płaszcze, kostjumi, suknie, bluzki spodniczek, szlafrocki oraz przepiękne płaszcze szlenckie i dziecinne. — CENY NADER PRZYSTĘPNE

Obsługa rzetelna, wykonanie szybkie pod własnym kierownictwem — jak dawniej.

Najnowsze krocie wiedeńskie w zakre-
sie gorseciarstwa, oraz pasy lecznicze
wykwintnie wykonane wykonuje jedynie

PRACOWNIA GORSETÓW

A. Zuckerbrodtówny „ANNA“
Tarnów, Wałowa 19 [lokal „Tęcza“]

Podziękowanie

Zespolowi dramatycznemu im. „Dawida Hermana“ pod reżyserią p. Szulima Bronsteina za przeznaczenie całego czystego dochodu z ostatniego przedstawienia „Golem“ na rzecz Zakładu sierot, wyraża serdeczne podziękowanie

Zarząd Zakładu Sierot Żydowskich w Tarnowie

Podziękowanie

W Panu drowi E. SCHIPPEROWI, W. Pani drowi BLOCH-MERZOWEJ i wszystkim lekarzom szpitala żydowskiego za sumienne i zupełne wyleczenie mnie z poważnej choroby, oraz wszystkim siostronom szpitala żyd. a w szczególności siostronom Sali, Tosi i Frydzy, za troskliwą opiekę w czasie choroby, składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie

MARKUS GRÜN

Podziękowanie

W Panu drowi B. RUBINOWI za umiejętne przeprowadzenie skomplikowanej operacji i za troskliwą opiekę w czasie choroby składam serdeczne podziękowanie.

Estera Forgasch

Pomoc zimowa

W ostatnim tygodniu pod przewodnictwem Pana Starosty Miejskiego Szyki odbyło się posiedzenie Komitetu Pomocy Zimowej, na którym wysłuchano sprawozdań poszczególnych sekcji. Ze sprawozdań dowiadujemy się, że sekcja finansowa przygotowała już rejestry świadczeń, które zostaną w najkrótszym czasie wysłane do obywateli miasta Tarnowa. Świadczenia zostały ustalone przez Naczelny Komitet Pomocy Zimowej. Wielkie niezadowolenie wśród członków Komitetu wywołała wiadomość, że składki niektórych urzędów mają być przesyłane do Krakowa. Pan Starosta jako Prezes Komitetu, wyrażając jednolitą opinię Komitetu tarnowskiego, rozporządził energicznie kroki dla przeciwdziałania tej sytuacji.

Następnie omówiono sprawę dotacji z Krakowa, sprawę dożywiania dzieci w mieście i na wsi. Przy sposobności dowiadujemy się, że każdy dzień dożywiania dzieci będzie kosztował 180 zł.

- Do tej pory do apelu starły:
1. Pan pułk. Leukow-Kowalski w imieniu dowódcy 16 p. p. zadeklarował: 25 bluz, 25 par spodni, 25 par butów i inne.
 2. Rodzina Wojtkowa ofiarowała 20 par bucików i 20 sweterków dla dzieci.
 3. Pan pułk. Kwapiński w imieniu Zarządu Domu Żołnierza zadeklarował cały dochód tygodnia z przed. Ks. Kan. Michałewski oddał już do dyspozycji Komitetu 25 zł, 100 kg. żyta, 50 kg. pszenicy, 500 kg. ziemniaków.
 5. Ubezpieczalnia Społeczna wypłaciła 2000 zł, na dożywianie dzieci.

Zamiast kwiatów na trumnę b.p. prof. dra Rogozo złożył WP. dr Szalit zł 10 na rzecz zakładu sierot żyd. w Tarnowie.

Przetargi kahalne

Na posiedzeniu zarządu gminy wyznawczej żydowskiej w Tarnowie, odbytym we wtorek 7 bm., rozpatrywane były oferty na dzierżawę łaźni i prawa poboru pierza, oraz zastępstwo do wykonywania prawa poboru opłat za ubój rytualny bydła i drobiu.

Na prawo poboru pierza wpłynęła tylko oferta dotychczasowego dzierżawcy Arie Hirschhorn na kwotę zł 1300 za rok 1938. Ofertę tę zarząd zaakceptował.

Na dzierżawę łaźni wpłynęły w przepisany termin następujące oferty: Jakuba Weissmana na kwotę zł 14.000 rocznie i dotychczasowych dzierżawców spółki Beck Halpern na kwotę zł 12.000. Ponieważ zarząd uważa, że żadna z powyższych ofert nie jest odpowiednią — wobec tego uchwalono rozpisac ponownie przetarg z tym, że termin wnoszenia ofert upływa z dniem 15-go grudnia br. Oferta Markusa Perlberga nie została wogóle rozpatrywana, ponieważ wpłynęła po upływie przepisanego terminu.

Zgłoszenia na zastępstwo do wykonywania prawa poboru opłat za ubój rytualny bydła i drobiu wpłynęły od dotychczasowych zastępców spółki Ström i Guter na kwotę zł 112.000 rocznie, od spółki Samson Goltzner i Anszel Wietschner na kwotę zł 118.200 i od Chaima Kampla z gwarancją Izaka Kampla na kwotę zł 121.750.

Z posród powyższych ofert zarząd za akceptował ofertę Chaima Kampla, ponieważ była najwyższą.

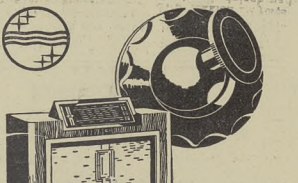
ZE SPORTU

WALKI ZAPASNICZE

W turnieju walki catch-as-catch-can w Tarnowie z udziałem wielokrotnego mistrza świata i jednego z najlepszych zapasników doby współczesnej, Władysława Zbyzysa Cyganiewicza, miała miejsce w tym dniu olbrzymia sensacja. Po dwu lekkich zwycięstwach Cyganiewicza w pierwszych dwóch dniach nad Kornatem (Gdańsk) i Talunem (Wilno) przetrwał jedyny żydowski uczestnik turnieju Jakob Czolczyk nieprzwany lańcuch powoźców Cyganiewicza w Polsce.

Walka toczyła się wśród wrogości nastroju antysemickiego i niekiedy dramatyczny przebieg. Czolczyk mimo najbardziej rafinowanych chwytów Cyganiewicza nie dał się wyprowadzić z równowagi i sam często przechodził do skutecznego kontrataku tak, że Cyganiewicz znalazł się kilkakrotnie w ciężkiej opresji. W ostatniej rundzie Cyganiewicz atakował z całą furją, lecz nie był w stanie przemóc świętego zapasnika żydowskiego. Ogłoszony wynik remisowy wzbudził wśród szowinistycznej publiczności, która się liczyła z łatwym zwycięstwem Cyganiewicza, konsternację.

Kozielec z pochodzenia Żyd polski, spędził 20 lat w Stanach Zjedn. dokąd w młodości wraz z rodzicami wyemigrował i tam też stawiał pierwsze kroki w walce wolno-amerykańskiej. Po powrocie do kraju trenował ostatnio sekcję atletyczną Makkabi warszawskiej. Wynik jego z Cyganiewiczem stawia go w rzędzie czołowych zapasników.

DEMONSTRACJE I PRZEDAŻ RATAL- NA NAJNOWSZYCH ODBIORNIKÓW

PHILIPS
Super 7-38
z MONOSTEREM

W firmie
ZYGMINT FUNARSKI
Autoryzowany punkt sprzedaży aparatów
PHILIPSA oraz stacja badania odbiorników i lamp
TARNÓW, KATEDRALNA 7. Tel. 349

Wyroby cukrowe

i czekoladowe

zawsze świeże

w wielkim wyborze — polska

Herman Izraelowicz

TARNÓW — UL. WAŁOWA 28.

KRONIKA

Z Komunalnej Kasy Oszczędności. Zgodnie z przepisami ustawy zarząd KKO, został przemianowany na dyrekcję, a dotychczasowy naczelnik zarządu p. Gładyszewski został mianowany dyrektorem, zaś p. Krzanowski został mianowany zastępcą dyrektora. W miejsce p. rejenta Sadowskiego, który jako rejent nie może — w myśl ustawy — pełnić funkcji członka dyrekcji KKO, został wybrany p. J. Ruśniewski. Z dniem 1 grudnia br. członkowie Rady Komunalnej Kasy Oszczędności otrzymywać będą po 10 zł, za każdorazowy udział w posiedzeniu Rady.

Ozon i opozycja. W Tarnowie swą pracę organizacyjną, Kierownictwo Rodnego został mianowany p. inż. Hobsch z Moście, a na kierownika sektora tarnowskiego jest podobno przewidziany p. rejent Spiewak.

Bakornikarna przechodzi w ręce rękawików. Przetwórczyni Mięsa w Dębicy, która na swoją filię w Tarnowie jest własnością państwa i prowadzona jest przez Państw. Bank Rolny. Obecnie czynione są przygotowania aby oddać ją w ręce rolników. W tym celu ma być zorganizowana spółka złożona z Banku Rolnego i grup rolników, zrzeszonych w różnych związkach rolniczych.

Bnei Sijon. W sobotę 16 bm. odbędzie się plenarne zebranie. Obecność wszystkich członków będzie wzięta pod uwagę.

Wizjo. W sobotę 11 bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu przy ul. Kopernika 10 dancing towarzyski. Wstęp dla członków wprowadzonych gości. We wtorek 14 bm. odbędzie się herbata z referatem p. Mondsheinowej n. t. „Piękno w życiu Wileńs”.

Hitchadit. W piątek 10 bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu wileńskim, w sali gimnastycznej, będzie referat tow. mgr Rymes z Lwowa n. t. Cele i zadania Ligi Pracującej Palestyny w chwili obecnej. Wstęp wolny. W sobotę 11 bm. o godz. 9 wiecz. urządzą czytelnia Hitchadit i orkiestra towarzyską połączone z tańcami. Wstęp wolny.

Wesoly dancing. Ochronka Żydowska i Org. Bnei Sijon* urządzają w sobotę dnia 18 bm. w sali hotelu Bristol w Tarnowie, w godzinach 8-10 wiecz. wspaniałe wesele. — Strój dowolny. — Wiele emocji i niespodzianek — Kto przez przeoczenie nie otrzymał zaproszenia, może je otrzymać w lokalu Bnei Sijon, pl. Kazimierza 7, 3, oddziennie między godzin 8-10 wiecz.

Staraniem Komitetu Rodzicielskiego przy szkołach „Safa Beura” odbędzie się w sobotę 11 bm. o godz. 8 wiecz. w sali gimnastycznej, w Tarnowie, wspaniałe wesele. — Strój dowolny. — Wiele emocji i niespodzianek — Kto przez przeoczenie nie otrzymał zaproszenia, może je otrzymać w lokalu Bnei Sijon, pl. Kazimierza 7, 3, oddziennie między godzin 8-10 wiecz.

Wesoly wiozyciel. Zakład Sierot i Stow. ŻSLJ „Ognisko” urządzają w piątek dnia 10 bm. w Seceji Wesołych Wiozyciel. Początek o 9 wiecz. Ceny normalne. Kino Apollo wyświetla dziś i w dniu następnym film p. t. „Orwid Michorowski” (Illeg. godz. 8 wiecz.). — Następnym film p. t. „Upiór w Operze” w gł. rol. Borys Karłow.

O niuśmieszne zabójstwo. 1 października br. odbyła się zabawa wesele w Tarnowie. W czasie tej zabawy doszło do bójk między gośćmi na le różnicę zdań co do tańca. Bójka rozpoczęła się w domu zabawowym a następnie przeniosła się w pole. W wyniku tej bójk zginął Francisczek zwanym „Pierś” na skutek ran postrzałowych w brzuch zadane mu przez Franciszka Stalczyka, a cały szereg osób odniosło ciężkie obrażenia cieleśne zadane nożami i kółkami. Epilog tej sprawy rozegrał się przed sądem okręgowym, który skazał Franciszka Stalczyka za niuśmieszne zabójstwo na 4 lata, Józefa Onikę, Władysława Kępcę, Włodzisława Furgusa, Franciszka zwanego „Pierś” na 10 lat, Jana Onikę, Józefa Plebanko po 1 roku, Ludwika Stalczyka, Ludwika Onikę i Władysława Jasiaka po 10 miesięcy, a Józefa Kosba na 7 miesięcy. Bronił mgr. Muta.

Echa strajku rolnego. Przed sądem stanęło 5-ciu chłopów oskarżonych o terror strajkowy i o czynne wystąpienie przeciw policji na odcinkach Brzesko-Wojnicz i Wojnicz-Zakliczyn. W wyniku rozprawy Jan Bojko został skazany na miesiąc, Franciszek zwanym na 5 lat, Józef Banas na 1 rok, Józef Węgrzyn na 10 miesięcy, a Ferdynand Juszkiewicz na 8 miesięcy, zaś Franciszek naraz został uniewinniony, Bronili dr. Agatstein i dr. Merz.

Konc. Biuro Rolnicze dla Księgowości

Józefa Müllera

blisko sądownego w zakresie kieg. i tłumacza przysięgłego w Tarnowie, ulica Krasińskiego 5.
Telefon Nr. 10-17

Zakładanie ksiąg handlowych wszelkimi najnowszymi systemami dla handlu, przemysłu i rolnictwa w myśl kodeksu handlowego i ustawy skarbowej. Kontrola bilansów. Nadzór na księgowości. Zaświadczenia dewizowe dla importerów. LIKWIDACJA — — EKSPERYTYZA

Rozliczanie spółników

Objaśnienia w najbardziej skomplikowanych kwestiach księgowych

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł. 1/2 str. 175 zł. 1/4 str. 90 zł. 1/8 str. 45 zł. 1/16 str. 30 zł. 1/32 str. 15 zł. — Przed tekstem 100% — drożej. Drobne za słowo. Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.10, kwartalnie zł. 3.30, półrocznie zł. 6.60, rocznie 13.20. Prenumerata zagraniczna — miesięcznie zł. 1.50

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman.

Drukarnia O. M. Wola w Tarnowie, Lwowska 4